Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 6 listopada 1933 r. 151.

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA:

-o§o-

ŁOTWA:1."P e h d e j a B r i h d i" o s t o s u n k a c h p o l s k o - e s t o ń s k i c h ."Pehdeja Brihdi" Nr.240. /XI.1933/: Kierownicze sfery polskie są niezadowolone spowodu braku bezpośredniej komunikacji pomiędzy Polską a Estonją. Zaznaczyć należy, że duchowe stosunki pomiędzy Polską a Estonją są o wiele silniejsze, aniżeli pomiędzy Polską a Łotwą. W swoim czasie, gdy naczelnik Państwa Estońskiego jeździł do Warszawy, prasa estońska z zadowoleniem podkreślała /w karykaturach/, jak to Estończyk skacze do Polski poprzez kark łotewski.

Według uzyskanych wiadomości, politycy polscy poważnie myślą o budowie nowej kolei poprzez terytorjum łotewskie do Estonji za zgodą rządu łotewskiego. W związku z tem przewiduje się przedłużenie linji kolejowej Dyneburg-Rzeżyca aż do miejscowości Verry /Estonja/. Kolej ta miałaby ogromne znaczenie ekonomiczne. Pytanie jednak, czy urzędy łotewskie na to się zgodzą, gdyż Letgalja pod względem kulturalnym zostałaby narażona na wpływy Warszawy, a kolej byłaby swoistym korytarzem. Urzędy łotewskie powinne tę kwestję rozważyć również z punktu widzenia strategicznego. Otrzymano wiadomości, że widziano już inżynierów polskich w okolicach miejscowości Aluksne, gdzie podróżując prywatnie badali oni warunki geograficzne.

/Uwaga:Pismo "Latvis" kategorycznie zaprzecza pogłoskom o budowie kolei pomiędzy Polską a Estonją.Przyp.Red."Biul.Kow."/.-

2. Z w i ą z e k b y ł y c h w o j s k o w y c h a s p r a w a z m i a n y k o n s t y t u c j i ."Jaunakas Zinas" Nr.248 /XI.33/: zamieszczają rezolucję związku byłych wojskowych, której związek stanowczo wypowiada się przeciwko zmianie konstytucji w formie takiej, że cała władza przechodzi w ręce jednej osoby. Związek wypowiada się przeciwko jakiejkolwiek dyktaturze.

3. D z i a ł a l n o ś ć b e r m o n t o w c ó w w u j ę c i u "P e h d e j a B r i h d i"."Pehdeja Brihdi" Nr.248 /XI.1933 r./ Związek byłych bermontczyków zorganizował ostatnio w Berlinie swój kolejny obchód, przyczem przemawiał sam Bermont-Awałow. Stronnicy Bermonta mają w Rydze swych ludzi zaufania, którzy otrzymują odpowiednie subsydja z Berlina. Zadaniem tych ludzi jest wywieranie wpływu na faszystów łotewskich i prowadzenie antyżydowskiej propagandy.

4. S p r a w a d e w a l u a c j i ł a t a w o ś w i e t l e n i u ł o t e w s k i c h d z i a ł a c z y ."Siegodnia" Nr.304 /XI.1933/ zamieszcza ankietę rozpisaną wśród działaczy łotewskich w sprawie dewaluacji łata.

W związku z obniżeniem walut angielskiej, fińskiej i amerykańskiej, zaczęły się również na Łotwie rozlegać głosy za obniżeniem kursu łata. Zwolennikiem dewaluacji jest w pierwszym rzędzie poseł Trasuns. Uważa on, że dewaluacja łata dopomoże do zwalczenia szeregu trudności gospodarczych. Dewaluacja łata, zdaniem Trasunsa, nie pociągnęłaby za sobą zwyżki cen produktów pierwszej potrzeby.

Premjer Blodnieks wypowiedział się przeciwko dewaluacji, oświadczając, że dewaluacja przeprowadzona w innych krajach nie może być przykładem dla Łotwy. Ustabilizowany łat przynosi Państwu korzyści. W związku z tem premjer zapewnił, że rząd jego będzie pilnował

obecnego kursu łata, jak źrenicy oka.
W podobnym duchu wypowiedzieli się: minister Finansów Annus, leader związku włościańskiego Ulmanis i przewodniczący Rady Banku Łotewskiego Klive.-

5. A r e s z t y k o m u n i s t ó w ."Siegodnia" Nr.304 /XI.1933/: 3 listopada przeprowadzono w Rydze obławę na komunistów i aresztowano przeszło 30-tu wywrotowców. Znaleziono przy nich proklamacje komunistyczne i inne kompromitujące materjały.-

6. R y n k i b a ł t y c k i e a A n g l j a ."Siegodnia" Nr.306. Członek parlamentu angielskiego Bossom, który bawił niedawno z grupą angielskich parlamentarzystów w krajach bałtyckich, zamieścił w jednem z pism angielskich artykuł, w którym wypowiada przekonanie, że nowe angielskie traktaty handlowe z Łotwą, Litwą i Estonją pozwolą Anglji znacznie zwiększyć eksport do krajów bałtyckich. Zdaniem Bossoma, Anglicy powinni dążyć do zbadania warunków i potrzeb rynków bałtyckich.-

ESTONJA:1.E s t o ń s k i m i n i s t e r S p r a w Z a g r . o s y t u a c j i z a g r a n i c z n e j E s t o n j i ."Revalsche Ztg." Nr.250 /XI.1933/:W tych dniach estoński minister Spraw Zagr. Seljamaa udzielił wywiadu prasowego w sprawie zagranicznej sytuacji Estonji: Estonja stara się utrzymać stosunki pokojowe ze wszystkiemi państwami, zwłaszcza z państwami sąsiedniemi. Estonja winna kontynuować swą współpracę z Ligą Narodów. Ze sprzymierzoną Łotwą łączy Estonję ścisły kontakt. Estonja dąży do pokonania trudności na drodze do zawarcia unji celnej. Pozatem prowadzone będą rokowania w sprawach szkolnych, podatkowych, sądowych i t.d.

To samo, zdaniem ministra, da się powiedzieć o stosunkach z Finlandją. Wzajemne wizyty naczelników obu państw wniosły w stosunki fińsko-estońskie ciepłą nutę. Podobnież wzajemne wizyty ministrów spraw zagranicznych przyczyniły się do uzgodnienia współpracy politycznej i gospodarczej pomiędzy obu państwami.

Jeżeli chodzi o stosunki z Litwą, prowadzone będą wkrótce rokowania w sprawie traktatu handlowego, odnoszącego się do nowych taryf. Pewne trudności stanowi niewyrównany bilans handlowy pomiędzy Litwą a Estonją. Trzeba się jednak spodziewać, że się dojdzie do porozumienia. Estonja z zadowoleniem musi stwierdzić, że Litwa oświadczyła, iż prowadzić będzie rokowania nadal na podstawie klauzuli bałtyckiej.

Jeżeli chodzi o Polskę, Estonja utrzymuje z nią przyjazne stosunki. Wkrótce podjęte będą rokowania w sprawie importu estońskiego. Rokowania te zostały uwarunkowane wprowadzeniem nowej polskiej taryfy celnej. Stosunek Polski do państw bałtyckich pozostał serdeczny, gdyż Polska jest zainteresowana w samodzielności tych państw. Obroty handlowe z Polską, które poprzednio kształtowały się dla Estonji pasywnie, w ostatnich czasach poprawiły się na korzyść Estonji. Poprawa ta dokonała się jednak na drodze zmniejszenia rozpiętości handlu.

Stosunki estońsko-sowieckie stały się w ostatnich latach przyjazne. Podniecenie prasy sowieckiej spowodu ostatniego głosowania w Estonji,jak się należy spodziewać, minie. Sowiecka opinja publiczna dojdzie bowiem do przekonania, że wewnętrzne zmiany w Estonji nie stanowią niebezpieczeństwa dla pokoju.

Z państwami skandynawskiemi łączy Estonję tradycyjna przyjaźń. Kulturalne zbliżenie ze Skandynawją, a zwłaszcza ze Szwecją było w Estonji zawsze wysoko cenione.

W końcu listopada rozpoczną się prawdopodobnie rokowania gospodarcze z Anglją. Angielskie ograniczenia importowe boleśnie się odbiły na estońskim handlu masłem i bekonami. Trudności przy przyszłych rokowaniach powstać mogą wskutek tego, że bilans handlowy Estonji z Anglją jest aktywny na korzyść Estonji. Anglja stanąć może na stanowisku kupowania w kraju, który od niej kupuje.Ze względu jednak na znaczny wzrost importu estońskiego z Anglji w czasach ostatnich, spodziewać się należy, że okoliczność ta będzie należycie przez Anglików uwzględniona.

Jeżeli chodzi o inne państwa, Estonja nie ma z niemi również żadnych konfliktów.-